

V zadnjem času so začeli ponekod na Gorenjskem olepševati in urejevati vasi. Pobudo za urejevanje vasi je prevzela Ljudska mladina. Kot nam je znano, bodo letos vzorno uredili samo nekatere vasi na Gorenjskem.

Povprašali smo na Okrajnem komiteju LMS v Kranju, kako delo poteka.

Do letos je delo malih asanacij vodil Rdeči križ, letos pa je pobudo za delo prevzela mladinska organizacija. Dosedanje komisije za male asanacije bodo razširile področje svojega dela in se bodo v bodoče imenovala komisije

za urejevanje in olepševanje vasi pri občinskih komitejih LMS. Prizadevajo si, da bodo letos vzorno uredili nekaj vasi na Gorenjskem. Vasi bo urejevala s prostovoljnimi delom predvsem mladina, sodelovali pa bodo tudi starejši. Ker bodo urejevali vasi s prostovoljnimi delom, ne bo potrebnih za to posebnih sredstev, razen tam, kjer bo treba popraviti tudi nekatere komunalne naprave — kanalizacijo itd. Namen teh del je, poživitev življenja na vasi, da si vaščani sami čim lepše uredijo svoje domove, svojo vas.

Ponekod je mladinska organizacija s sodelovanjem krajevnih odborov in

množičnih organizacij z delom uspela, n. pr. v Leskovi, Brnikih, Velesovem, Škofji Loki. Vasi urejujejo po vnaprej pripravljenih načrtih. Ponekod pa krajevni odbori niso znali pravilno organizirati dela, šlo jim je predvsem za to, koliko sredstev bodo dobili in kako jih bodo razdelili, premalo pa so razmišljali o tem, kako bi sredstva čim gospodarjeje uporabili.

Letos nameravajo urediti še nekaj vasi, v prihodnjem letu pa bodo delo razširili še na nekatere druge kraje. Lj.

AKTUALNO VPRAŠANJE

V zadnjem kolu zmaga

TRŽIČ : NOVA GORICA
2:1 (1:0)

Tržič, 9. junija.

V zadnjem kolu tekmovanja ljubljansko - primorske nogometne lige je moštvo Tržiča na svojem terenu premagalo ekipo »Nova Gorica« z minimalnim rezultatom, vendar kljub temu zaslužen. Okoli 1000 gledalcev je bilo z izidom nadvse zadovoljnih, le s sojenjem sodnika Janežiča ne. Toda kljub napakam, ki jih je sodnik zagrešil, je treba obsoditi ravnanje in obnašanje nekaterih prenapetežev, ki so hoteli Janežiča fizično napasti.

Do prvega zadetka je bilo treba čakati le 25 minut. Takrat je namreč Mežek na lep predložek dosegel gol z glavo.

V drugem polčasu je kazalo, da bodo gostje doživeli na vročem tržiškem terenu katastrofo, saj so domači v pičlih sedmih minutah izsilili kar štiri kote. Iz enega izmed njih je tudi Dornik z lepim volejem dosegel gol in povišal rezultat na 2:0. — Zgolj tri minute pozneje je sodnik Janežič dosodil v korist gostov enajstmetrovko, ki jo je spretno izkoristil Pajević.

V moštvo domačih so se najbolj odrezali mladi Kosmač ter Dornik in Mežek, medtem ko je

bil pri gostih najboljši Pajević. — Sodnik Janežič je po splošnem mnenju sodil slabo.

Moštvo Tržiča je nastopilo v naslednji postavi:

Štrukelj, Kosmač, Ivanovski, Jadaneč, Slepčević, Zaletel, Pernetelj, Dornik, Eler, Mežek, Krašovec.

Slab nogomet v Stražišču

»MLADOST« : »TRIGLAV«
1:2 (0:2)

Kranj, 9. junija.

Tekma ljubljansko - primorske lige. Igrišče Mladosti. Gledalcev 500. Sodnik Perko. Strelci: Kiš v 12., Horvat 42. minuti za Triglav ter Sun v 57. minuti za Mladost (enajstmetrovka).

Mladost: Zun, Čufar, Šušteršič, Šalej, Krstič, Zaletel, Brađaška, Eržen, Perkovič P., Perkovič M., Glazar.

Triglav: Brezar III, Mihelčič, Rozman, Toni, Brezar II, Gavrič, Kiš, Horvat, Brezar I, Krašovec, Štular.

Čeprav bi morebitna zmaga Mladosti preprečila njen izpad iz ljubljansko - primorske lige, nismo zapazili v moštvo nobene požrtvovalnosti, prav tako pa so tudi gledalci pozabili na bodrenje. Pred tekmo je bilo mnogo govorice, da bo Triglav prepustil Mladosti točke brez borbe. Kasnejši potek igre pa je pokazal, da so bile te govorice neosnovane.

Igralci Triglava so že takoj v začetku hoteli doseči vodstvo, vendar je bila njihova igra nekoliko preveč mlacna. Izkazalo se je desno krilo Kiš, ki je v 12. minuti premagalo vratarja z dokaj ostrim strelom.

REZULTATI ZADNJIH ŠPORTNIH DOGODKOV I. ZVEZNA LIGA
Vojvodina : Hajduk 3:2
Zagreb : Velež 5:2
Radnički : Vardar 1:2
Dinamo : Lokomotiva 3:3
Crv. zvezda : Budućnost 5:3
Spartak : Partizan 3:2
LJUBLJANSKO - PRIMORSKA LIGA

Krim : Ilirija 3:3
Izola : Grafičar 3:0 p. f.
Branik : Slovan ni bila odigrana

Sest minut pred koncem polčasa je branilec Mladosti grobo zrušil Štularja v kazenskem prostoru, vendar sodnik ni piskal. Tri minute zatem pa je Horvat povišal na 2:0.

Tudi drugi polčas ni prinesel spremembe. Napad Mladosti je bil brez udarne moči in podoba je bila, da manjka hitro in prodorno krilo Jocič. V 57. minuti je bil napadalec Mladosti Glazar zrušen v kazenskem prostoru, nakar je sodnik dosodil enajstmetrovko, ki jo je vratar Zun realiziral. Mladost se je s to tekmo poslovila od ljubljansko - primorske lige, čeprav bi morda ostala v stari družini, če bi v začetku drugega dela prvenstva imela v vratih zanesljivejšega vratarja.

Sodnik Perko je sodil s precejšnjimi napakami in je mnogo prekrškov spregledal. I.

GLASLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO X. — ŠT. 45 — CENA D'N 10.—

Kranj, 10. junija 1957

ODPRIMO VENDAR MLADIM VRATA!

Ze, seveda, strinjam se, ampak... Sklep načelno hitro sprejmemo, ko pa ga je treba uresničiti, nastopi tisti — »ampak«, ki pomeni dostikrat tudi neodločno mnenje, lagodnost, in kdo vedi kaj še vse.

Ta »ampak« se marsikje vriva tudi v naše odnose do novega, svežega.

Ondan so komunisti v eni izmed gorenjskih tovarn razpravljali o speje-mu mladih delavcev v Zvezo komunistov. Prejšnji mesec so sprejeli v svoje vrste nekaj mladincev. V debati se je oglasil tudi komunist, član tovarniškega komiteja LMS, ki je povedal, da se je v tovarni izjavilo za vstop v Zvezo komunistov trikrat več mladincev kot jih je bilo sprejetih.

Nihče izmed navzočih komunistov ni omenil kakega tehtnega vzroka glede tega, zakaj organizacija odlaša s sprejemom še drugih mladincev. V vzdušju na sestanku je bilo čuti:

»Saj so dobri fantje in dekleta, nimamo nič proti njim, ampak... nismo še dovolj proučili.«

Spet tisti »ampak«. Nekakšno napol-zaupanje, češ: »Morda pa še niso povsem zreli, da bi jih že sprejeli.« Lagodnost. Ozkost. Zarjavela merila. Mar naj se smešimo s tem, da ljudi, ki pred petnajstimi, trinajstimi leti še v šolo niso hodili, ocenjujemo po njihovem sodelovanju v NOB? Gre za rod naše dobe. Merila sprostimo, prilagodimo jih sedanjosti, ne pa preteklosti,

zgodovini. Ne more v Zvezo komunistov kar vsakdo, toda mlad človek, prepojen s svežimi tokovi naše stvarnosti, sodi vanjo, ga v marsikateri organizaciji celo že pogrešamo. Ne bodimo ozki in nestrpni, če tak mlad človek ni že kar »zgrajen«, formiran komunist. Mar ni v taki nestrpnosti prikrita predvsem lagodnost nekaterih starejših komunistov, ki bi se radi znebili nelahke naloge, da pomagajo kovati in oblikovati novega mladega člana? Toda naša Partija je vzgajanju novih kadrov vedno posvečala prvenstveno pozornost, saj sicer tudi ne bi mogla doseči svojih zgodovinskih uspehov.

Ozkosrčnost, podcenjevanje, zapostavljanje, odiranje mladih se kaže tudi v drugih primerih. Denimo, pri volitvah v delavske svete. V nekaterih delavskih svetih na Gorenjskem je letos manj mladine kot jo je bilo lani. Nekateri pravijo, da od večine mladih članov DS ni koristi, ker jih problem ne zanima. Toda kako naj jih zanimajo, dokler jih ne pozna. Najprej jih je treba s problemi seznanjati, potem se bodo že začeli zanimati, kako bi jih tudi reševali. Mar ni šel tako tudi celoten razvoj delavskega samoupravljanja? Skraja so delavski sveti le poslušali poročila in mnenja vodilnih uslužbencev, potem pa s postopoma začeli jemati stvari v svoje roke, kolikor jih še niso, jih pa še bodo. Naloge je zato treba bolj pogumno

prenašati na mladi rod upravljalcev. Če bi bilo samoupravljanje monopol samo starejših, bi si sami odsekali bodočnost.

Tudi v proizvodnji trčimo na odrivanje mlajših ljudi. V tem je marsikje vzrok, da ne izpopolnjujejo dovolj vrst strokovnega kadra. Ne gre za to, da bi človeka, ki komaj pride iz strokovne šole, takoj postavili na vodilnejše mesto. Treba pa ga je postaviti k izkušnemu strokovnjaku, ob katerem naj si nabira prakso, da bo takrat, ko bo potrebno, lahko brez težav prevzel njegovo mesto. Mladih kadrov res manjka, toda marsikdaj in marsikje zato, ker jih starejši odvirajo iz bojzani za svoj položaj, iz težnje, da bi pomankanje kadra uporabljali kot pritisk za povečanje svojih prejemkov. Srednjeveški obrtniški cehi so določali, koliko sme biti novih vajencev, pomočnikov in mojstrov, da si ne bi konkurirali. Toda — ali ne diši po takem cehovskem vzdušju tudi ravnanje nekaterih posameznikov v tem ali onem podjetju? Koristim našega gospodarskega razvijanja pa so take težnje ljube kot trn v peti.

Res je: mladi ljudje so si morali vedno po trdem utirati pot v družbo. Ze od nekdaj je tako. Vedno pa je mladina zmagala, ker je prinašala s seboj pomladitev, osvežitev, bila je nosilec naprednejšega, boljšega. Mar naj tudi zdaj, v družbi, ki se je rodila iz naprednosti in vsa teži k njej, mladino ponekod še, kar odiramo? Na ta način bi ravnali zoper prihodnosti, češar pa ne želimo. Z.

Družbeni plan in proračun občine Kranj sprejeta

Občinski ljudski odbor Kranj je v četrtek, dne 6. junija, sprejel družbeni plan in proračun občine za letošnje leto, upoštevajoč tudi nekatere pripombe in želje zborov volivcev. O poteku zborov je poročal predsednik ObLO Hafner in dejal, da niso bili ravno najbolje obiskani; deloma verjetno zaradi tega, ker so bili pozno sklicani in se v tem času kmetje veliko zadržujejo na polju, deloma pa tudi zaradi tega, ker ljudje niso bili pravilno obveščeni. Največ volivcev je prišlo na zbor v Tenetišah (52 odstotkov), najmanj pa v Bitnju (32 odstotka). Poročanje o stališču ljudskega odbora do sklepov na zadnjih zborih je bilo tokrat pomanjkljivo, kar se v prihodnje ne bo smelo več ponavljati. Ljudski odbor je tudi sklenil, da se bodo morali krajevni odbori odslej sestati pred zbori volivcev in se podrobneje seznaniti s problematiko, ki jo bodo le-ti obravnavali.

ZANIMIVA ZAMISEL

Veliko predlogov je že bilo do sedaj, kako bi izboljšali stanje v našem gostinstvu. Prav posrečena zamisel pa je, da so pri Okrajni gostinski zbornici ustanovili stalno komisijo, ki bo pregledovala, seveda na preskok, posamezne gostinske obrate v našem okraju. V komisiji bodo sodelovali najrazličnejši gostinski strokovnjaki, tako da bo objektivnost in končno tudi uspeh komisije zagotovljen. I. A.

naš razgovor

MOJ CILJ: POSTATI OFICIR

Zanimanje za podoficirsko šolo je med dijaki, ki so končali nižjo gimnazijo, dokajšnje. Za oficirsko šolo pa so se do sedaj z Gorenjskega prijavili le trije: Franc Kuhar, Jože Kavčič in Aksentijević. Prva dva se v tem času pripravljata ravno za maturo na Srednji tehnični šoli v Ljubljani.

»Ze vse od tedaj, ko sem se vpisal v prvi razred gimnazije, je bila moja želja, postati oficir,« mi je dejal Franc Kuhar. »Ko sem dokončal nižjo gimnazijo, sem se hotel vpisati v podoficirsko šolo, ker pa sem medtem enkrat ponavil razred, sem se moral vpisati drugam. Vpisal sem se na Srednjo tehnično šolo z namenom, da se po maturi prijavim za oficirsko šolo. To mi je bila dobra vzpodbuda, da sem se začel bolj marljivo učiti.«

»Kaj mislite o življenju v vojski, o vojaški disciplini?«

»Vojaška disciplina me prav nič ne moti, saj sta povsod potrebna za uspeh red in organizirano delo. Priprčan sem, da me bo življenje na vojaški akademiji vzgajilo tako, da bom znal premagati marsikatero težavo v življenju.«

»Kaj Vas še posebno navdušuje, da ste se vpisali na vojaško akademijo?«

Franc Kuhar ni dosti premišljeval: »Saj armija ni nič drugega kot tehnika. Na akademiji bom imel na razpolago vse knjige in pripomočke, laboratoriji so na vojaških akademijah urejeni boljše kot marsikje drugod. Zato sem prepričan, da bom prav tu lahko temeljito študiral. — In končno — vseč mi je tudi življenje samo.«

»Se nameravate specializirati?«

»Največ veselja imam za proučevanje radioaktivnih izotopov ali pa za delo pri radarjih.«

»In — če vas v akademijo ne sprejmejo?«

»Naj bo tako ali tako — toda na vsak način hočem doseči svoj cilj, postati hočem oficir.«

Po razgovoru s Francem Kuharjem lahko pričakujemo, da bo fant s svojo nezlomljivo voljo uspel. Čez tri leta bo lahko končal vojno akademijo, priznana mu bo fakultetna izobrazba in s svojo vztrajnostjo in močno voljo bo prav gotovo uspel tudi v življenju. Lj.

NAD KOLORADARJA hodijo v teh dneh dijaki kranjskih šol. V povezavi s Kmetijskimi drugami obvesti vodstvo šole kmetovalce, koliko mladincev bi jim lahko pomagalo in kdaj, potem pa kmetje pridejo v šolo po mlade pomočnike in jih odpeljejo na svoje njive, kjer mladina pod njihovim nadzorstvom pobira hrošča. — ZGORAJ LEVO: kadar jih gre toliko drug ob drugem po razgonih, je njiva kmalu pregledana. LEVO V SREDINI: kmet razlaga, kako hrošča nallaže opaziš. ZGORAJ: otroci nabirajo hrošča v steklenice, iz katerih ga stresejo v večje posode. (LEVO)

TE DNI PO SVETU

△ V Pekingu so podpisali sporazum o kulturnem sodelovanju med LR Kitajsko in FLR Jugoslavijo. Podpisala sta ga vodja jugoslovanske kulturne delegacije Josip Vidmar in kitajski minister za kulturo Sen Jen Ping. Jugoslovansko kulturno delegacijo je sprejel ministrski predsednik Ču En Laj.

△ V petek je prispela v Moskvo naša vojaška delegacija pod vodstvom državnega sekretarja za narodno obrambo armadnega generala Ivana Gošnjaka. Delegacija so sprejeli zelo slovesno. Sovjetski časopisi objavljajo članke, v katerih pripisujejo obisku naše vojaške delegacije velik pomen. V soboto so se začeli razgovori med Gošnjakom in ministrom narodne obrambe SZ maršalom Zukovom. Naša delegacija si je v teh dneh ogledala vojaško akademijo »Frunze« in druge vojaške objekte.

△ Bivši angleški ministrski predsednik Atlee, ki se je mudil na zasebnem obisku v Jugoslaviji, je po povratku v Anglijo izjavil o svojem srečanju s predsednikom Titom med drugim tole: »Imela sva zelo prijateljski in prisrčen razgovor, ki se je v glavnem nanašal na napredek njegove države po mojem zadnjem obisku pred tremi leti, dotaknila pa sva se tudi mednarodnih vprašanj. Velik vtis name je napravilo obširno izboljšanje življenjskega standarda v državi. Ko sem bil zadnjič tam, so Jugoslavlani preživljali dobo težkih naporov in napestosti. Zdaj stoji država na lastnih nogah.«

△ Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popovič je v soboto zaključil uradni obisk Norveški in odpotoval v domovino. Na Norveškem se je mudil šest dni in razen Osla obiskal Trondheim in Bude. Norveški politični krogi pripisujejo obisku Koče Popoviča velik pomen.

△ V bolnišnici v Hirošimi je umrla 40-letna Japanka Moto Mogi za posledicami eksplozije atomske bombe, ki so jo konec druge svetovne vojne Američani vrgli na Hirošimo. Umrla je zaradi motenj v krvnem obtoku. Moto Mogi je po vojni deseta žrtev te bolezni.

△ Iraški ministrski predsednik Nuri Said je odstopil. Domnevajo, da bo kralj Fejsal spet zaupal mandat za sestavo vlade Nuri Saidu.

△ Podpredsednik pariške občine Roger Rigaud je sprejel pobelega vojnega zločinca, bivšega ljubljanskega škofa Rožmana, ki so mu francoske oblasti dovolile prihod v Francijo, kljub opozorili naših predstavnikov in kljub obljubi, da bodo Rožmanu preprečili provokatorsko potovanje po Franciji.

△ Kaže, da bo francoska vladna kriza v tem tednu končana. Večina francoskih strank je obljubila podporo mandatorju za sestavo nove vlade, radikalu Maunouryju. Predvidevajo, da bodo sklicali skupščino, ki naj bi novo vlado potrdila, v sredo ali četrtek.

△ V severnoafriški državi Tunis so oblaki koblice pokrili polja okrog Bizerte. Tudi cestni promet je zaradi neštevilnih koblic resno ogrožen.

IZDAJA ČASOPISNO ZALOŽNIŠKO IN TISKARSKO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNIŠTVA ST. 475, 397 - TELEFON UPRAVE ST. 190 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-Z-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESEČNA 50 DINARJEV

V začetku tedna ohladitev in pogoste padavine s nevihtami. V sredi tedna jasno in topleje, možnost krajevnih neviht. Ob zaključku tedna kratkotrajno poslabšanje vremena s nevihtami in ohladitvijo.

21. PONEDELJEK

ŽELEZNA KOLESA

Tako živo vidim to zgodbo pred seboj, kot bi jih poznal, vse štiri, čeprav jih nikoli nisem videl: njega, petindvajsetletnega, njo, dve leti mlajšo od njega, in njuna dva otroka, dveletno punčko in enoletnega fanta, ki je komaj zlezal iz povojev.

Ceprav nisem nikoli bil v sobi, v kateri so živeli vsi štirje, vem, kako sta ob večerih računala: koliko je še dolga v banki, koliko bi veljala nova obleka za njo in kolo zanj. Pa je prišla ona enkrat na leto do nove obleke, on pa do kolesa nikoli. Preveč je bilo treba pustiti banki za pohištvo, kupljeno na obroke, da je komaj še kaj ostalo za posodo, košek za otroka, vrvc za perilo, pribor, nočno lučko, vseh tistih tisoč drobnarij, ki jih človek sploh ne opazi, kadar jih že ima, ki pa toliko veljajo vsako novo ustanovljeno gospodinjstvo.

»Kaj misliš, da gre drugim bolje, pa navsezadnje, lačni nismo nikoli. Pohištvo imava novo, lepo. Oblečena sva za silo. Počasi, pa bomo kupili še kolo zate,« ga je mirila, kadar je rentalil in preklinjal, kam gre denar, da ga že petega ni niti za dva deci več.

Tri mesece ju je stiskalo, ker sta kupila otroški voziček; deset tisočakov ni majhna reč, najcenejšega pa nista hotela vzeti, ker ne bo služil samo enemu, ampak se jih bo še več vozilo v njem... Tiste tri mesece nista kupila niti enega para nogavic.

»Se kolesa si človek ne more privoščiti, hudiča,« je godrnjal — zunaj pa ima že vsak otrok avto. Na delo se vozijo v avtomobilih! Pri nas pa še kolesa ne! Naj gre k hudiču vse skupaj!

To je postal stalni pripjev vsakega njunega pogovora: »Če bi bil v Kanadi, vsaj v Nemčiji, bi imel avto - tu še do umazanega kolesa ne pridem!«

»Če bi bil kje zunaj... Če bi bil kje zunaj...«

Ona je samo zavzdihnila, kadar je ponavljal ta vedno isti stavek. Kaj pa naj mu pove. Saj mogoče ima prav, kolo bi pa tudi potreboval, saj je res. Ko mu je povedala, kaj piše nekdo, ki je bil pobegniti tja čez, pa ni dobil ne dela ne kruha, je sploh ni poslušal.

LJUDJE IN DOGODKI
ZDA STOPAJO IZ OZADJA

V pakistanski prestolnici Karadži so se spet po daljšem času sestali vsi predstavniki držav - članic zloglasnega Bagdadskega pakta. Poleg zunanjega ministra Velike Britanije so se sestanka udeležili tudi predsedniki vlad Turčije, Iraka, Pakistana in Irana. Prostor opazovalca pa je zasedla številna 8 članska delegacija ZDA z državnim podsekretarjem Hendersonom na čelu. Ze samo visoki sestav delegacij poudarja, da gre več kot za običajno srečanje državnikov iz Bagdadskega pakta, še pomembnejše pa je, da je to prva seja Sveta ministrov tega pakta, odkar je francoski napad na Egipt vnesel razdor tudi v to zahodnjaško organizacijo.

Tedaj je edina arabska članica Bagdadske zveze — Irak — odločno izjavila, da ne bo sedla za isto mizo z britanskimi napadalci. To je bila zelo zveneča grožnja, za katero smo pa že takrat vedeli, da ne bo dolgo držala. Iraškemu predsedniku vlade Nuri el Saidu je bila potrebna, da je utišal razburkano javno mnenje v deželi. Iraška javnost z naklonjenostjo gleda na neodvisno politiko nekaterih arabskih dežel in ne kaže prevelikega navdušenja za svojo vlado, ki vneto dvori zahodnim silam. Zdaj, ko se je položaj na

Bližnjem vzhodu umiril, ko je prišlo do preobrata v Jordanu in do delne spreobrnitve saudskega kralja proti Zahodu, je tudi Nuri el Saud sklenil, da je napočil čas, ko lahko britanskim predstavnikom spet javno seže v roko. Zato sta se iraški in britanski predstavniki ljubeznivo nasmehnila drug drugemu v Karadži, dozdevni spor je izglajen, soglasje (ki se v resnici ni nikoli porušilo), pa je spet vzpostavljeno. Irak spet ni mogel zatajiti klavne vloge, ki si jo je sam nadel, da je namreč le zvočnik za plošče, ki jih vrtilo v Londonu in v Washingtonu. Vse po pregovoru: volk dlako menja, narave pa ne.

Ta drobni pripetljaj pa je vredno zabeležiti le mimogrede, medtem ko gre pri sedanjem zasedanju za druge, važnejše stvari. Za sestanke v Karadži sta značilna predvsem dva momenta, ki označujeta hkrati tudi novo nastali položaj na bližnjem vzhodu. Sedanje zasedanje ima namen znova potrditi, da Bagdadska zveza ni propadla; njeno ponovno rojstvo pa naj bi utrdilo zahodne postojanke v tem delu sveta. S prvim momentom pa je tesno povezan drugi: za ponovnim obujanjem Bagdadske zveze stojijo ZDA. To se najbolj kaže v sklepu Washingto-

na, da se pridružijo vojaškemu odboru tega pakta.

Washingtonsko vlado je gnala k proglasitvi te doktrine — nove ameriške politike na bližnjem vzhodu — teorija o »praznini«, ki naj bi baje nastala po umiku anglo - francoskega vpliva s tega področja. Glavni namen Eisenhowerjeve doktrine je torej napolniti s svojim vplivom to doktrino in se tako postaviti po robu »komunističnemu prodiranju«. Dosledni taki vlogi skušajo zato washingtonski diplomati nadomestiti Veliko Britanijo tudi v njenem precej neuspelem vojaškem paktu za Bližnji in Srednji vzhod. Že poprej se je Bagdadski pakt naslanjal predvsem na ameriško dolarsko pomoč; to je bilo tudi tisto, kar je najbolj vabilo azijske članice v njegov obseg. Zdaj stopajo ZDA počasi iz ozadja in same prevzemajo vlogo pobudnika in organizatorja tega pakta, čeprav se »uradno« še vedno zadovoljujejo s skromnim položajem opazovalca.

Vprašanje pa je, ali bo res koristilo prepotrebemu miru na bližnjem vzhodu takšno obnavljanje blokovskih ruševin in vnovično sejanje »hladne vojne« na vnetljivih naftonosnih poljih Bližnjega vzhoda?

MARTIN TOMAŽIČ

v nedeljo smo zabeležili

POSVETOVANJE
O DELAVSKEM
SAMOUPRAVLJANJU

Jezersko, 9. junija.
Okrajni sindikalni svet je med tednom organiziral na Jezerskem posvetovanje, katerih se je udeležilo več predstavnikov delavskih svetov in upravnih odborov posameznih podjetij.

Na posvetovanju so se pogovorili o problematiki delavskega samoupravljanja ter o nalogah novih delavskih svetov. Govorili so tudi o odnosih med družbenimi in političnimi organizacijami ter samoupravnimi organi.

NAČELNIKI GRS
ZBOROVALI V VRATIH

Jesenice, 9. junija.
Včeraj in danes popoldne so zborovali v Vratih načelniki Gorske reševalne službe. Pogovorili so se o izboljšanju te službe v naših gorah in o tem kako preprečiti avanturizem in prevelikim korajžnežem, da bi se spuščali v nevarne predele gora.

KOPALIŠČE V KRANJU
SO ODPRLI

Kranj, 9. junija.
Danes je podjetje »Komuna-

la« odprlo letno kopališče v Kranju. Kljub nekdove kako ugodnem vremenu smo že zapazili precejšnje število kopalcev — neučakancev, ki so se hladili v še dokaj mrzli vodi. — Torej — kopalna sezona se je pričela.

GOSTOVANJE
MESTNEGA GLEDALIŠČA
Z JESENIC V MOŠNJAH
IN BREZNICI

Jesenice, 9. junija.
Sinoči je gostovalo Mestno gledališče z Jesenic v Mošnjah s Stuartovo komedijo »Čudovite pustolovščine ene noči«. Dvorana je bila polno zasedena, igralci pa so želi zasluženo priznanje. Nocoj so z isto komedijo gostovali še na Breznici.

TELOVADNA AKADEMIJA
ŽIROVNSKE GIMNAZIJE

Zirovnica, 9. junija.
V prosvetnem domu na Breznici so sinoči priredili dijaki telovadno akademijo z njo navdušili gledalce, ki so polno zasedli dvorano. Podoba je, da ima žirovniška gimnazija v prof. Čebulju priznanega telovadnega strokovnjaka, saj je bil spored tako dobro pripravljen, da bi se

z njim lahko pohvalila tudi marsikatera popolna gimnazija.

ODOBJKA
MLADOST PRVIČ ZMAGALA

Ljubljana, 9. junija.
»Mladost« je danes gostovala na Ježici in se v okviru gorenjske odbojarske lige pomerila z domačini. »Mladost« je zmagala in si tako priborila prvo zmago. Kranjčani so zmagali s 3:1.

KAMNIK VODI

Z zmago nad Olimpyja II iz Ljubljane s 3:0 (15:13, 15:3, 15:13), so Kamničani prišli z 8 točkami v vodstvo v tekmovanju ljubljanske oblastne odbojarske lige, pred Vrhniko, ki ima isto število točk, le slabšo razliko v setih.

TEKMOVANJE
POD MEZAKLJO

Jesenice, 9. junija.
Danes popoldne je bilo končano spomladansko tekmovanje v košarki in odbojki. Rezultati: Jesenice : Olimpyja 3:1, Grafičar (Lj.) : Jesenice — ženske: 3:0; košarka — ženske: Jesenice : Postojna 100:14!

ROKOMET
»MLADOST« NAJBOLJŠA

Golnik, 9. junija.
Na Golniku je bil danes rokometni turnir. Nastopila so moštva »Mladosti« iz Stražišča, domači »Storžič« in I. gimnazija iz Kranja.

V polfinalu je »Mladost« premagala »Storžič« z 32:9 (20:4). V finalu sta se pomerila »Mladost« in I. gimnazija. Proti pričakovanju so gimnazijci nudili močan odpor, saj so izgubili le s 16:24 (10:9).

PROMETNA NEZGODA
PRI BLEDU

V soboto ob 21. uri se je pripetila na cesti med Bledom in Mlinem prometna nezgoda. Osební avto, ki ga je vozil Stefan Špilak, je pri prehitevanju trčil ob vprežno vozilo, ki ga je upravljaval Anton Znidar iz Stare Fužine. Do trčenja je prišlo zaradi prevelike hitrosti. Lažje telesne poškodbe je dobil Ludvik Dobravec, sopotnik v osebnem avtomobilu. Na obeh vozilih je manjša škoda.

AVTOBUS ZBIL KOLESARKO

Danes ob 11.35 uri se je pripetila lažja prometna nesreča v Lescah. Avtobus S-3267, ki vozi na progí Ljubljana-Villach, je zbil kolesarko Rozalijo Hribar, bolničarko v jeseniški bolnišnici. Hribarjeva ima zlomljeno nogo v levem kolenu. — Do nesreče je prišlo zavoljo tega, ker je sofer avtobusa, ki je prehiteval motorista Nikolaja Koblarja, zvil pri prehitevanju preveč v levo.

naša
kronika

ZELJA VEČ KOT MOŽNOSTI

Občinski ljudski odbor Skofja Loka je v petek sprejel družbeni plan in proračun, potem ko je o njem že poprej razpravljal in ga dal v debato tudi na zboru volivcev. Pri sprejemanju družbenega plana se je razprava sukala zlasti okrog občinske doklade, o tem, kje je ta previsoka in kje je pre nizka odmerjena. Ljudski odbor je hkrati obravnaval pripombe in predloge volivcev, ki pa so skoraj na vseh zborih zahtevali večja sredstva za mostove, ceste, elektrifikacijo in podobne komunalne potrebe. Ljudski odbor je prepustil letos krajevnim odborom kakih 35 odločitev več sredstev kot lani, ni pa mogel upoštevati mnogih želja, ker to ne dopuščajo proračunske možnosti.

V KRANJU BO PRVA RAZSTAVA
POKLICEV

V petek, dne 7. junija, so se zbrali v Kranju zastopniki nekaterih gospodarskih organizacij vajejskih šol in zbornic. Menili so se o pripravi na razstavo ob tednu poklice orientacije. Na razstavi bo prikazano življenje in delo v najrazličnejših poklicih, zahtevne določeni poklicev itd. Razstava bo odprta 22. junija in bo prva tovrstna razstava v Sloveniji. Na razstavi bo urejenih 16 kotičkov, kjer bo prikazano delo kovinarjev, metalurgov, usnarjev, gumarjev, tekstilcev, grafičarjev, različni obrtniški poklici, delo v poklicni posvetovalnici, življenje v JLA, gostinstvu, trgovini, gradbeništvu, kmetijstvu in gozdarstvu, šolski sistem, prikazano bo tudi usposabljanje delavcev na delovnem mestu, rehabilitacija in prekvalifikacija invalidov ter način študija na ekonomski šoli. Razstava bo velike važnosti za mladino, ki se usmerja v poklice, saj se bo lahko na razstavi praktično seznanila s posameznimi poklici.

SINDIKATI ZA LETNI ODDIH

Sindikalnimi podružnicam podjetij »Kemikalne«, »Podnart«, »Sukno« Zapuže in »Tkalnice« Otoče je ob pomoči uprav podjetij uspelo dobiti v najem vilo v Novem gradu v Istri. Za člane sindikata bo celodnevni pension od 160 do 240 din, sorazmerno z zaslužki, za nečlane bo oskrbnina 480 din.

PROBLEM GLUHEGA OTROKA

V četrtek 6. t. m. je v I. gimnaziji predaval prof. tov. Emil Ulaga o problemih gluhih in naglušnih pri nas in v Skandinavskih deželah. Tov. Ulaga je kot priznani strokovnjak za gluho-neme dobil štipendijo UNESCA in preštudiral razmere gluho-nemih v severnih deželah. Predavanje so pozivile skioptične slike, film iz življenja gluho-nemega otroka je bil pa izdelan v Beogradu. Zeleti bi bilo, da bi okraj štipendiral enega ali dva študenta, ki bi se na področju Gorenjske posvetila gluho-nemim.

ZADNJI JAVNI NASTOP
GOJENCEV GLASBENE ŠOLE
V KRANJU

Drevi ob 19. uri bo v zgornji dvorani Sindikalnega doma četrti in zadnji javni nastop gojencev Glasbene šole v Kranju. Nastopil bo mladinski godalni orkester p. v. Rudolfa Fajona in 15 gojencev iz razredov za klavir, violino in solo petje.

SINDIKAT »PEKO« V POČASTITEV
KONGRESA DELAVSKIH SVETOV

Preko 400 članov kolektiva tržiške tovarne »Peko« že mesec dni tekmuje za naslove najboljših v namiznem tenisu, odbojki, balinanju, šahu, streljanju, nogometu in atletiki, 8. jun. je bila v tovarni svečana kulturna prireditev. Ob tej priliki so tudi razvili nov sindikalni prapor. Obenem sindikalna podružnica pripravlja predavanja o delavskem samoupravljanju za vse člane DS.

VODOVOD V TUHINJSKE VASI

Prebivalci hribovskih vasi v Tuhinjski dolini se potegujejo za gradnjo vodovodov, da bi se preskrbeli z zdravno pitno vodo. V Pšajnovici in Kostanju so s prostovoljnimi delom opravili vsa zemeljska dela, občina pa je prispevala svoj del h kritju ostalih stroškov. Na ta način bodo v nekaj letih tuhinjske vasi dobile vodovode, če bodo prebivalci pokazali dovolj razumevanja za sodelovanje pri gradnjah.

V »TISKANINI« BODO KUPILI
AVTOBUS

Delavski svet tovarne »Tiskanina« je na zadnji seji sklenil nabaviti za kolektiv nov avtobus, ki ga bodo v kratkem dobili. Z njim bodo prevažali delavce in njihove svojce na dopust v Poreč. Tam ima podjetje v najemu počitniški dom z 49 posteljami. Dom je zaseden že za vso poletno sezono. Oskrba je poceni in znaša na osebo le 200 dinarjev, dnevno.

gorenjski obveščevalci

V ŠPORTU

OTVORITEV MEDNARODNE GA ŠAHOVSKEGA TURNIRJA NA BLEDU

216 UDELEŽENCEV

Bled, 7. junija. Danes ob desetih je bila na Bledu v hotelu Jelovica otvoritev treh šahovskih turnirjev z 216 udeleženci. V prvem sodeluje 26 moštev, ki so razdeljena v dve kategoriji. Vsako moštvo bo moralo odigrati po štiri igre. Favoriti prve kategorije so »Železnica« iz Maribora, v drugi pa sodelujeta tudi dve moštvi iz Essena.

Drugi turnir je mednarodni mojstrski turnir z desetimi udeleženci. Med njimi sta dva Poljaka in en Nemec.

Tretji turnir ima prav tako mednarodno konkurenco, saj nastopajo na njem zelo močne šahiste iz Poljske in Zapadne Nemčije.

TUDI V NADALJEVANJU ODLIČNO

V Zagrebu so se jugoslovanski kegljači zadnjikrat sestali na tekmovalstvu za sestav državne reprezentance. Rezultati so potrdili, da so reprezentanti v solidni formi. Še posebno so bili uspešni Slovenci, saj so pri moških prispevali pet in pri ženskah štiri člane v reprezentanco.

Rezultati celotnega tekmovalstva:

Pogeljšek (Zagreb) 2701 — Strežaj (Ljutomer) 2638 — Stare 2636, Martelanc (oba Kranj) 2621, Likovnik (Ljubljana) 2613 — Smoljanović (Zagreb) 2583 — Grom (Rakek) 2573.

OCENJEVALNA VOZNJICA NA JESENICAH

Preteklo nedeljo je bila na Jesenicah na 96 km dolgi progi ocenjevalna voznja, katero je priredilo Avto-moto društvo z Jesenic. Rezultati: motorji 350 ccm — Spec, Zupan, Langus; motorji nad 250 ccm — Horvat, Rakovec in Krajcar. — Skupina mopedistov ni tekmovala zaradi slabe udeležbe.

MAJNIKOV VELESALOM NA JEZERSKEM

Jezerško, 9. junija.

Na smučišču pri Češki koči nad Jezerškim, je bil danes tradicionalni »Majnikov velesalom«, v spomin na padlega borca Majnika. — Prehodni pokal je že drugič osvojila, čeprav oslabljena, ekipa kranjskega »Triglava«. — Udeležba na današnjem slalomu je bila slaba, zato tudi ni bilo hujše konkurence.

Skupno je tekmovalo 24 tekmovalcev in tekmovalk iz Kranja, Trčiča in Jezerškega. Tekmovalna progna ni bila pretežka, razen v sredini. To mesto pa je marsikomu prekrizalo račune. Dolga je bila 1700 m z višinsko razliko 370 m in 36 vratci.

Pri moških je z majhno prednostjo zmagal Janko Krmelj (Ljubelj).

Rezultati — člani: Janko Krmelj 1,21; Primožič (oba Ljubelj) 1,22; Gorjanc (T) 1,24,2; Svab (Ljubelj) 1,25; Rozman 1,31,2 in Jamnik (oba Triglav) 1,34.

Mladinci: Frantar 1,39; Štirn 1,48; Dolinšek (vsi Jezerško) 1,50,4.

Zenske: Rutarjeva 1,02,2, Jamnikova 1,12,3 in Mravljice (vse »Triglava«) 1,34,3.

S.

KROPARJI PRVAKI DRUGE MOŠKE REPUBLIŠKE LIGE?

Preteklo nedeljo je moštvo Partizana iz Kroke zmagalo nad Vrhniko z rezultatom 3:2. S tem se je uvrstilo na drugo mesto v drugi republiški ligi. Do konca tekmovalstva morajo odigrati še dve tekmi in predvidevajo, da bodo osvojili prvo mesto.

C. R.

TELOVADNI NASTOP V DOMŽALAH

Preteklo nedeljo je TVD Partizan Domžale priredil telovadni nastop, na katerem so razen domačinov sodelovali tudi člani Partizana iz Jarš in domžalski gimnazijci. Nastop je odlikovala predvsem množičnost. Med nastopom je bilo tudi tekmovalje v atletiki, v katerem so bili najbolj uspešni člani Partizana iz Jarš. Domžalčani so bili s prireditvijo zadovoljni.

Frank

torek ob 20. uri. V sredo ob 17.30 in 20. uri.

KINO BLED

10. junija, vzhodnonem. barv. film - bajka »POVEST O MALEM MUKU«; od 11. do 13. junija, italijanski film - drama »V VRTINCU GREHA«.

GLEDALISCE

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

V torek, 11. junija ob 16. uri red D in izven Jan De Hartog: »ZAKONSKA POSTELJA«.

V sredo, 12. junija ob 16. uri zaključna predstava za sindikat tovarne »ISKRA« Kranj. Jan De Hartog: »ZAKONSKA POSTELJA«.

V četrtek, 13. junija ob 16. uri red C in izven Jan De Hartog: »ZAKONSKA POSTELJA«.

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

V petek so bile spet vse stojnice zasedene in polne najraz-

ličnejših sadik povrtine, živil in izdatkov domače obrti. Sadike paradiznikov in paprik so se pocenile na 3 dinarje, cena jaje pa je šla tokrat navzgor, in sicer na 16 dinarjev. Ostale cene: ajdova moka 70 dinarjev liter, koruzni zdrob 45 din liter, maslo 120 in 125 din četrtinski zavitek, češnje 60 din kg, solata 50 din kg, smetana 15 din zajemalka, čebula 100 din kg, šopek peteršilja 7 din, itd.

V KAMNIKU

V soboto so bile na trgu v Kamniku naslednje cene: jajca 15 din komad, solata 40 do 50 din za kg, kg starega krompirja 14 do 16 din, novi krompirček 60 din za kg, čebula 54 din, grah 78 din, zelje 60 din, češnje 64 do 75 din za kg; špinačo so prodajali po 100 din za kg, ješprenj in kašo po 80 do 100 din liter, fižol pa 45 do 60 din za liter.

Dopisujte

v »Glas Gorenjske«

§§§ S SODIŠČA

Obraznava zaradi umora v Šenčurju

V dneh 4., 5. in 6. junija se je moral zagovarjati na glavni obravnavi pred okrožnim sodiščem v Ljubljani 23-letni mehanik Ivan Boštar iz Visokega pri Kranju zaradi obdolžitve roparskega umora 49-letne vdove Katarine Simšič. Simšičeva je bila zadavljena v noči 30. aprila 1956 v svoji samotni hišici, kjer je po moževi smrti bivala s sedemletnim sinom Tončkom. Storilec je premetel omare in prebrskal ročno torbico ter po vsem videzu odnesel tudi ves prihranek. Kakor so ugotovili organi notranje uprave takoj po dejanju, je prišel v hišo tako, da se je povzpelo po lestvi na streho, tam pri dimniku razkril nekaj opečnate strehe in se spustil v podstrežje, od tam pa potem brez ovir prišel v spalnico Simšičeve. Ta se je napačno otepala, kakor se ga je pač mogla, a je končno podlegla in zadavljena obležala na tleh. Nekateri znaki so kazali celo na to, da jo je hotel storilec posiliti. Strahotni prizor je moral gledati 7-letni sin žrtve Tonček, ki ga je zločinec nazadnje napodil z grožnjo, da se bo njemu zgodilo enako, če ga bo izdal. Otrok je bil tako prestrašen, da ves naslednji dan ni upal niti do sosedov. Šele zvečer se je zatekel tja in je povedal, kaj je doživel. Opisal je tudi zločinca in ko so bile dognane že nekatere zelo sumljive okoliščine, ki so vse kazale na Ivana Boštara kot storilca, so ga prijeli in zaprli z njegovo sestro Marijo vred, ki je bila osumljena, da je sprejela in spravila ca 25.000 din, ki so izvirali od bratovega ropa.

Obravnava je doslej zbrala in ugotovila težke indice za Boštara storištvu. Ugotovila je, da se je vračal obdolženec ponoči okoli 2. ure z veselice Avtomoto društva domov mimo sosedje Zupanca, kjer je še trkal pri svojem bivšem dekletu. V Boštara je šepi je obdolženec odložil dežnik Simšičeve, ki ga je očiten pomotoma odnesel s seboj po storjenem hudodelstvu. Ko sta Boštara mati in sestra sami začeli sumiti obdolženca krvavega dejanja, sta dežnik zažgali, ogródje pa zakopali v gnoj, toda sosed Prosen je še vedno lahko dežnik spoznal kot last Simšičeve po značilni ključki.

Najbolj je pa obremenil Boštara (sedemletna) sirota Tonček Simšič. Ko so mu pokazali

v zaporih v Kranju več jetnikov, je pokazal med njimi takoj na Boštara kot storilca. Tudi prejšnji njegov opis se je ujemal z Boštara zunanostjo. Prišlo je pa tudi na dan, da je v zaporih iskal stika s soobdolženo sestro, ki ji je dal vedeti, da bo v primeru, če bo kaznovan na več kot 5 let, pobegnil.

V preiskavi je obdolženec najprej zanikal krivdo in se zagovarjal enostavno, da je na poti z veselice, kjer se je precej opil, v gozdu obležal, potem ko se je pa prebudil, pa nadaljeval pot in se vrnil domov okoli 4. ure zjutraj. Pri drugem zaslišanju je že dopuščal možnost, da je bil tudi pri Simšičevi ter da je storil dejanje. Pri tretjem zaslišanju je pa dejanje priznal in ga je v glavnem tudi opisal, zanikal je pa oropanje žrtve. Cinično je dodal, da je dejanje storil le slučajno, ker ga je Simšičeva sama udarila z nekim predmetom po nosu. Tam je imel Boštar res opraskanine, ki jih je po vsej verjetnosti dobil od obupne obrambe Simšičeve. Pri preiskovalnem sodniku pa je skonstruiral zagovor, da je pri hoji mimo Simšičeve opazil skozi okno v sobi nekega moškega, ki ga pa ni spoznal. Slišal je tudi neki ropot, a se za stvar ni več zanimal in odšel dalje.

Na obravnavi se je vrnil Boštar spet k prvotnemu zagovoru ter se kljub predočitvam vseh obremenilnih okoliščin in izpoved v stvari zaslišanih prič ter kljub odločni trditvi Tončka Simšiča, da je spoznal v njem morilca, ni hotel spomniti ničesar več in tudi ne tega, da je kaj hodil okoli Simšičevih. Zatekel se je le še k trditvi, da se je na veselici toliko opil, da se svojega početja na povratku z veselice sploh ne spominja. Obdolženčev nastop je bil drzek; napravil je vtis vase zaprtega človeka. Opisane je bil tudi kot lakomen na denar. Še kot starejši mladoletnik je bil obsojen zaradi vlomne tatvine. Duševnih defektov na obravnavi ni pokazal. Tudi njegova sestra Marija ni hotela priznati krivde.

Obravnava je bila preložena do 24. t. m. zaradi dopolnitve psihiatrične preiskave obdolženca in da se preizkusi še zadnji njegov zagovor, da je bil zaradi zaužitega alkohola opit v taki meri, da se ni več zavedal svojega ravnanja.

Obravnava, ki jo je vodil sodnik okrožnega sodišča Branko Potočnik in ki je bila zelo dramatična, je z živim zanimanjem spremljala do zadnjega koda zasedena porotna dvorana.

Pričakujemo, da bo na preloženem naroku pojasnen ta tragični dogodek do kraja in da bomo lahko potem poročali tudi o zadnji besedi, ki jo bo izreklo o stvari ljudsko sodišče.

F.

PLANINE VABIJO

Martuljkova skupina s Srednjega vrha

Jeseničani grede na kvalifikacijske tekme Končano je prvenstvo v treh ligah Gorenjske nogometne podzveze

V tekmovalstvu Gorenjske nogometne podzveze so končane borbe za naslov prvaka v treh ligah, in sicer v ligi članskih moštev in v dveh pionirskih ligah. Kakor smo pred kratkim v našem listu že napovedali, je bila borba za prvo mesto omejena le na dve moštvi in to na Jesenice in Partizan iz Skofje Loke. Jeseničani so imeli več uspeha, saj so v odločilnem srečanju premagali edinega nasprotnika kar s 4:0. Od tega srečanja dalje pa je bilo prvenstvo za obe moštvi le še skrb za čim boljše količnik. Tudi tu so bili uspešnejši Jeseničani in so z osvo-

jitvijo prvega mesta dobili pravico nastopa na kvalifikacijskem tekmovalstvu za vstop v Ljubljansko - primorsko ligo. Zelimo jim mnogo uspeha, da bi Gorenjci dobili v tem tekmovalstvu še četrtega zastopnika.

LESTVICA:

Jesenice	10 9 0 1 57:5	18
»Part.« Sk. L.	10 9 0 1 71:7	18
»Part.« Naklo	10 5 0 5 28:26	10
Prešeren	10 2 0 7 27:34	6
Bohinj	10 2 1 7 13:62	5
Bled	10 1 1 8 15:46	3

Tudi pionirska moštva so v dveh skupinah že zaključila s tekmovaljem. Letos so gorenj-

ski pionirji prvič tekmovali v dveh skupinah in zato prvak še ni znan. Odločilo bo srečanje med Jesenicami in kranjskim Triglavom.

LESTVICA: Kranjska skupina

Triglav A	8 7 1 0 27:4	15
Mladost	8 5 0 3 20:6	10
Naklo	8 4 1 3 13:15	9
Triglav B	8 2 1 5 5:20	5
Trčič	8 0 1 7 2:22	1

Jeseničanska skupina

Jesenice	6 4 2 1 14:4	10
Prešeren	6 4 1 1 18:6	9
Bled	6 2 1 3 9:7	5
Bohinj	6 0 0 6 4:25	0

G.

Sprejmemo za takoj ali pozneje VEČ TRGOVSKIH POMOČNIKOV — POMOČNIC

katero koli stroke

1 DELAVCA in VEČ VAJENCEV

Pismene ali ustne ponudbe poslati na »ZELEZNINO«, Kranj, Koroška 7.

MIMI MALENEK KONIC **VIGENCY** 45 ROMAN

Počilo je in jerbasi na glavah so se zamajali. Odmev se je nesel po vsem kotlu in s z jeko izgubil v strminah. Potem je z višine priletel zamolkel grom.

„Jamničani streljajo!“ so zavpili fantje.

„Hribovci!“

Spređaj, v vrsti deklet, se je nekaj zagatilo. Ženske, ki so prišle bliže, so prasnile v smeh. Fantje so popustili možnar in šli gledat. Sredi gruče je stala Bačarjeva in z jezno ihto pobirala kolač, ki se ji je zakotalil po tleh. Na dnu jerbasa so ležale črne kovaške hlače.

Ana se je vrnila domov in skuhala večerjo. Razen nje in Urše ni bilo nikogar k mizi. Moški so šli po svojih potih. Ženski sta zgodaj legli.

Zaspala je in se sunkoma zdramila, zdelo se ji je, da jo je nekdo poklical. Zares, prav pred vrati je nekdo klical. Po glasu je spoznala Dominika. Stresla se je od brezumnega strahu, vstala in kakor mesečna odtavala k vratom.

Dominik je stal pred vrati. „Ana, ali imaš kos obveze? Prst mi je odtrgalo pri streljanju z možnarjem.“

Tipala je za vžigalicami in s tresočimi rokami skušala prižgati svečo. Vzela je iz predala prvi kos platna, ki ji je prištel pod roke in stopila ven kakršna je bila, v sami srajci. Dominik je stal na mostovžu, roko je tiščal k životu, na tleh so se poznali sledovi krvi. V obraz je bil ves siv.

„Spodaj imam arniko,“ je rekla in šla pred njim dol. V kuhinji je vzela steklenico, a prsti so ji tako drgetali, da bi jo bila skoro izpustila.

„Daj sem, bom sam,“ je rekel, ko je videl, da se vsa trese od strahu.

„Ne, ne, nič se ne bojim,“ je zajecjajala. Pomolil ji je desnico. Dlan je bila razcefrana do kosti, sredinec mu je odneslo.

Nekoliko ji je odleglo, ko je videla, da ni hujšega. „Težko boš delal,“ je rekla in skušala zatajiti trepet v glasu.

Škrtnil je z zobmi. Ko bi mi oškrunilo levico, bi nič ne rekel. Ampak delal bom tudi brez prsta!“ je rekel trmasto.

Ko ga je obličala z arniko, je stiskal zobe, da bi zatajil bolečino. Potem mu je obvezala rano in mu roko podprla z ruto okrog vratu. Ves čas, ko ga je obvezovala, ga je kuhala togota. Kaj se mu je bilo treba vtikati med fante in streljati, njemu, ki je samostojen mojster. Presneto drago je plačal neumno fantovsko veselje!

Toda celo v teh jeznih mislih ni mogel prezreti, da Ani prsti še zmeraj trepetajo od notranjega razburjenja. Kakor bi ga preblislilo neko novo spoznanje, jo je nenadoma pogledal z drugačnimi očmi, kot jo je gledal doslej. Vraga, pa ne da je... zaljubljen?

Za trenutek se mu je zdelo smešno. Saj je prestara, tudi sama je že tako rekla. A vendar... Nezavedno je opazoval njene težke kite, ki so ji tekale po hrbtu in usločene črne obrvi. Pod srajco je slutil oblino ženske polnega života, zdelo se mu je, da veje od nje toplina in mehkoča. Čeprav je bil trd, ga je prevzelo in nenadoma je začutil potrebo, da ji reče nekaj pristranskega, da se ji zahvali. Ujel je njene vitke prste, jih stisnil v svojo lopatasto dlan in iskreno rekel:

„Lepo si me obvezala. Hvala, Ana. Tako me še nikoli ni nihče. Tega ti ne bom pozabil.“

Presenečeno ga je pogledala, previdno vzela roko iz njegove in tiho rekla:

„Pojdi in lezi, Dominka. Tak ne moreš k procesiji.“

Šel je, ona pa je začela pospravljati obveze in brisati sledove krvi. Še zmeraj je drhtela od razburjenja. Čutila je, da se je v Dominiku nekaj prelomilo, da se je njegov odnos do nje spremenil. Zdelo se ji je, da je pijana od njegovih toplih besed. Obe roki si je pritisnila na prsi in globoko zajela zraka. Dušilo jo je od dotlej neznanе sladkosti.

Skozi okno je tipala blede svetloba. Počasi se je rodil dan.

Casopisno-založniško podjetje „Gorenjski tisk“, Kranj

SPREJME V UK 5 UCENCEV in sicer:

2 ročna stavca,
2 tiskarja,
1 kemigrafa.

Pogoj: Uspešno dovršen 4. razred gimnazije, oz. osemletka.

Med učenjem bodo učenci obiskovali Industrijsko grafično šolo v Ljubljani. Prijave sprejema tajništvo podjetja.

Rušilna moč tornada

V eni zadnjih številčk smo objavili zanimiv posnetek tornada, ki je v maju opustošil tekaško mesto Dallas v Združenih državah Amerike, danes pa objavljamo še nekaj posnetkov istega tornada, ki so jih različni fotografi v življenjski nevarnosti napravili ob tisti priliki. — Tornado se približuje in na poti preko polj uničuje ozek pas posevkov.

Tornado je križal železniški nasip. Brzozjavni drogovci letijo v zrak — vsesal jih je zračni vrtinec.

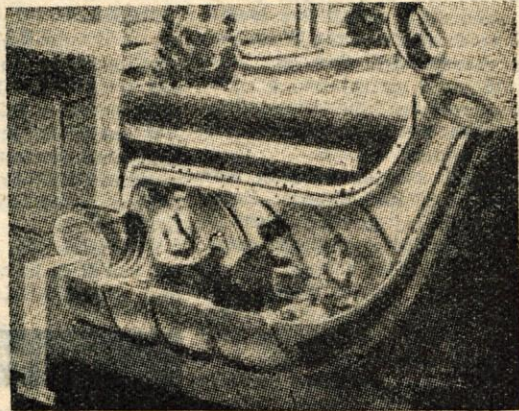
Razdejanje v mestu. Kot ogromna sesalnika vsrkuje tornado strehe in celotne manjše stavbe.

Kvalificiranega mlinarja

za mlin BREG

sprejme

»KLASJE«, KRANJ

naši sliki. Zaščití manjšo družino proti zračnemu pritisku, atomskemu izžarevanju in požarom, medtem ko direktna pogodba bombe seveda ne vzdrži. V našem denarju bi veljalo približno pol milijona dinarjev.

ZGODOVINSKI IN TRAGI PATRIARHI Z GORENJSKE

V kotliču pod Štefanjo goro, ki ga napajata studenec Lebrant (ime izhaja iz nemščine: Lebe-trank) in potok Plevnjek, leži prijazna vasica Adergas (An der Gass, kjer so bile hiše ob cesti postavljene druga nasproti druge). Kotlič obrobajo na levi nizki griči Vanderle, Kahlovec in Ovovjek, na desni Obla gorica, na zapadnem koncu pa sta vasi Trata in Velesovo.

Na vzvišenem kraju pod Štefanjo goro je nekaj stal velesovski viteški grad Kamen, katerega so zgradili Kamniški gosposdje, nižji plemiči Andeških grofov. Listine jih omenjajo že leta 1147, potem 1154 in 1163. Leta 1473 so Turki pod vodstvom ujetega Korošca Mihe Cvitarja prodirali mimo Senčurja na Koro in se ustavili pred Zelezno Kapljo. Ob tej priliki so porušili tudi grad Kamen in odpeljali s seboj zadnjega gosposdarja iz roduvine Kamniških, ki je v ujetništvu tudi umrl. Prednica samostana v Velesovem Julija s Peč se je obrnila do cesarja Ferdinanda, da bi smela grad znova sezidati in utrditi. Cesar je prošnji 1533 ugodil, krstil grad z imenom Frauenstein in mu podelil vse pravice in svoboščine, kakor so jih uživali drugi kranjski gradovi. V njem so odslej redovnice ob turških napadih iskale zatočišča in shranjevale dragocenosti.

Samostan v Velesovem (Michelstetten, Velika vas) so ustanovili pred 1238 velesovski graščaki, Kamniški gosposdje Veriand, Valter in Gerloh, skupno z vdovo Rihco in sinom Albertom

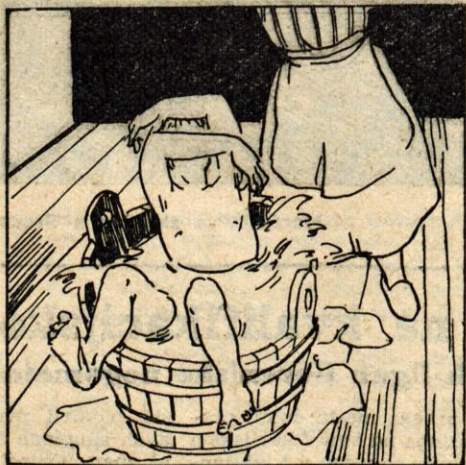
iz Gornjega grada. Ustanovna listina je bila izdana 11. decembra 1238 na Trati. Patriarh Bertold je ustanovno listino potrdil, priključil samostanu župnijo sv. Jurija v Polju (Senčur), kapelo sv. Tomaža v Cerkljah in mu obenem podaril nižjo sodno oblast. Ze ustanovitelji so bogato obdarovali samostan, z nakupom posestev v sosednjih župnijah so pozneje še povečali svojo obširno gosposčino. Poleg Stične je bilo Velesovo največje gosposdarsko podjetje na Kranjskem. Leta 1317 je vojvoda Henrik Meranski znova potrdil samostanu vse pravice in ga oprostil carine in mitnine.

Ko so Turki leta 1471 pod vodstvom Izak paše prodirali preko Save proti Kranju in Kokri, so med drugim porušili tudi velesovski samostan in odvedli mnogo nun v sužnost. Zelo je bil samostan prizadet tudi v reformacijski dobi. Disciplina je popustila in klavzula je bila proti koncu 16. stoletja popolnoma zanemarjena. Cesar Jožef II. je samostan leta 1782 ukinil. Samostansko poslopje so nato uporabljali kot vojaško bolnico, po letu 1826 pa za prostore okrajne gosposke. Poslopje so iz leta v leto predelovali in podirali, 1860 razprodali samostanska posestva in stavbo opustili. Prvotno samostansko cerkev so prezidali in sedanjo stavbo dogradili leta 1771. Cerkev spada med najlepše baročne cerkvene zgradbe v Sloveniji in je poslikana z odličnimi umetninami Kremser - Schmidta.

TOMOVE PRIGODE

PRIPREDIL: IVAN ABRAM

RISE: MILAN BATISTA

69.

Toda Tomove načrte je preprečila bolezen. Mahoma ga je minila vsa volja do življenja. Nič več na svetu ga ni veselilo. Tetka Polly je bila vsa v skrbeh. Bila pa je eden izmed tistih ljudi, katerih »konjiček« so zdravila. Toda ni bila tako nespametna, da bi kako novo zdravilo preizkusila na sebi. Popadla jo je, da je začela zdraviti Toma z vodo. Od tistega jutra dalje, ko je Tom zbolel, ga je vsakdo potegnila zjutraj iz postelje, ga postavila v škafo in skoraj utopila v mrzli vodi.

70.

Toda to ni nič pomagalo, čeprav ga je potem drgnila z brisačo in ga zavila v mokro rjuho ter tako odela, da se je spotil. Tom je bil čedalje bolj žalosten, bled in potr. Pozneje ga je vtaknila v vroče kopeli, potem v sedeče kopeli, pod prho in končno ga je metala v vodo. Toda Tom je ostal mračen kot mrtvaški voz. In neobčutljiv za vsa zdravila. To je napolnilo srce tetke Polly s še večjo skrbjo.

71.

Za vsako ceno je hotela zlomiti Tomovo brezbriznost. In ko je slišala prvič o zdravilu, tako imenovanem »uničevalcu bolečin«, ga je naročila izdatno mero. Dala ga je Tomu kavno žlico in z veliko nestrpnostjo čakala učinka. — Njena duša je končno našla mir... Tom pa je postal ves divji, kot bi zanetil ogenj pod njim in hkrati je občutil, da se mora zdramiti, ker tako življenje, dasiravno romantično, mu ni bilo preveč po godu in si je že želel spremembe.

72.

Razmišljal je o raznih načrtih in končno se je jel izdajati za velikega prijatelja »uničevalca bolečin«. Tolikokrat je spraševal po njem, da je postal že nadežen in tetka Polly je končno privolila, da ga je sam jemal. Toda skrivaj je opazovala steklenico. Ugotovila je, da je zdravila v steklenici čedalje manj, ni pa vedela, da je Tom z njim izboljševal zdravje špranji, na tleh v sprejemnici.